pusės. Mirusiojo galvos srityje aptiktas gintarinis karoliukas su grioveliais ir vario lydinio įvija. Ant mirusiojo riešų rasta po vieną apyrankę, pagamintą iš perlaužtos antkaklės tordiruotu lankeliu su kabliuku ir kilpele. Pagal osteologinę medžiagą kape greičiausiai palaidota daugiau kaip 30 m. moteris (analizę atliko dr. J. Kozakaitė). Pagal karoliuką ir antkaklės fragmentus kapas datuojamas D periodu (350–450 m.).

Kapas 9 aptiktas į Š nuo kapo 8. Kapo duobė ovalo formos, orientuota P–Š kryptimi, mirusysis nedegintas, palaidotas galva į Š. Dešinė ranka prie šono, sulenkta per alkūnę, plaštaka ant pilvo. Kairė ranka prie šono, sulenkta per alkūnę, plaštaka ant krūtinės dešinės pusės. Mirusiojo kaklo srityje aptikti 3 gintaro karoliukai ir vario lydinio įvija. Ant mirusiojo riešų buvo po vieną vario lydinio apyrankę. Dešinės plaštakos pirštai suspausti į kumštį, tarp jų aptikta lankinė ilgakojė segė vertikalioje padėtyje, kojele į viršų. Tarp šlaunikaulių, ties jų viduriu rastas dar vienas gintaro karoliukas. Šalia mirusiojo, dešinėje pusėje ties klubu aptiktas molinis verpstukas. Pagal osteologinę medžiagą kape palaidotas 10–15 m. individas, fiksuoti akiduobių porėtumai – mažakraujystės požymis. Pagal segę kapas datuojamas E periodu (V a. II puse – VI a.).

Smalininkai Cemetery

In 2017, two trenches (a total of 30.5 m^2) were excavated in Smalininkai Cemetery (Jurbarkas District) (Fig. 1). Two inhumations (8 and 9) with grave goods were discovered in trench 19 and date to periods D and E. Burial 8 contained two bracelets manufactured from a broken neck-ring, a small amber bead, and a copper alloy coil bead, burial 9 two bracelets, a crossbow brooch with a long foot, a clay spindle whorl, four amber beads, and a copper alloy coil bead.

Ugnius Budvydas

Anulyno kapinynas

2017 m. kovo mėnesį Anulyno kapinyno (Raseinių r.) (UK 3861) teritorijoje, savavališkai iškastos elektros trasos vietoje atlikti archeologiniai žvalgymai. Kapinynas yra į PV nuo to paties pavadinimo kaimo, Šaltuonos upės dešiniajame krante, į P nuo melioracijos griovio bei apytiksliai 750 m į Š nuo Biliūnų dvaro sodybos. Anulyno kapinynas datuojamas I–II tūkst. Plačiau tyrinėtas 1986 ir 1987 m. archeologo V. Valickio (*LIIR*, f. 1, b. 1276, 1301). Tuo metu ištirtos 7 perkasos, kurių bendras plotas 72,5 m^2. Tik perkasoje 3 aptikti 6 kapai, datuotini XVIII–XIX a. Ant lauko keliuko atsitiktinai aptikta apyrankė storėjančiais daugiakampiais galais. 2016 m. kapinyno aplinkoje žvalgymus atliko V. Vaitkevičius. Jų metu metalo ieškikliu ir apžiūrint vizualiai aptikti 66 archeologiniai radiniai: 10 peilių, 6 ietigaliai, įmovinis ir 3 plačiaašmeniai kirviai, 5 apgalvių plokštelės, 4 apyrankės, lankinė prūsų serijos akinė segė ir t. t. Šių žvalgymų pagrindu buvo išplėsta Anulyno kapinyno teritorija.

2017 m. žvalgyta kapinyno ŠR dalyje. Savavališkai iškasta tranšėja buvo apie 160 m ilgio, 1–2,5 m pločio, apie 1 m gylio. Iš viso žvalgytas apie 170 m^2 plotas. Iš pradžių vizualiai ir metalo ieškikliu patikrintos iškastų žemių krūvos ir į tranšėjos dugną nuslinkusios žemės. Centrinėje trasos dalyje, į tranšėją nuslinkusios sienelės vietoje, aptiktas geležinis ietigalis, datuojamas V–VIII a. (1 pav.). Tranšėjos ŠV dalyje aptiktas

1 pav. Geležinis ietigalis iš Anulyno kapinyno. U. Budvydo nuotr. 0 3 cm

Fig. 1. The iron spearhead from Anulynas Cemetery.

geležinis įtveriamasis peilis. Be to, šioje vietoje tranšėjos sienelės pjūvyje fiksuota pilko smėlio dėmė. Padarius 2,3x1 m dydžio (2,3 m²) išpjovą nustatyta, kad dėmė pailga, dalis jos kontūro tęsėsi už išpjovos ribų, o kita – į ŠR už tranšėjos ribų. Aptiktas kontūras 0,9–1 m pločio. Viršus fiksuotas 40 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, po perartu dirvožemio sluoksniu. Šio kontūro apačia pasiekta 50–60 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Tyrimo metu atsidengusio kontūro vietoje archeologinių radinių ar degėsių neaptikta, tad nėra galimybės datuoti aptiktos struktūros.

Apžiūrėjus likusią iškastos tranšėjos dalį, nei kultūrinio sluoksnio, nei archeologinių objektų ar kapų nepastebėta. Sienelių pjūvyje po velėna ir 30–50 cm storio dirvožemiu fiksuotas smulkaus rusvo smėlio, priesmėlio arba priemolio sluoksnis.

Archeologinių žvalgymų metu aptikti radiniai datuojami viduriniuoju geležies amžiumi. Beje, tyrimų metu taip pat konstatuota, jog kapinynas yra nuolat ardomas „lobių ieškotojų".

Anulynas Cemetery

In 2017, a field survey was conducted at the site of an unsanctioned trench (160 m x 1–2.5 x ~1 m, roughly 170 m²) in Anulynas Cemetery (Raseiniai District). A spearhead (Fig. 1) and a knife, both dating to the 5th–8th centuries, were discovered during the survey.

Greta Duderienė

Pušaloto kapinynas

2017 m. Pušaloto kapinyno (Pasvalio r.) teritorijoje, Orelių g. 7 sklype tęsti 2016 m. pradėti detalieji tyrimai (*ATL 2016 metais*, 2017, p. 131–135). Sklypo savininkei leidus, tyrimai toliau vykdyti į ŠR nuo ankstesniais metais

1 pav. Kapas 1. G. Duderienės nuotr.

Fig. 1. Burial 1.

tyrinėto ploto, t. y. prijungiant prie 2016 m. tirto ploto, ištirta 46,75 m² dydžio perkasa.

40 cm gylyje po tamsiai pilkos spalvos žemės sluoksniu visame tirtame plote fiksuotas įžemis, kuriame išryškėjo pilkos spalvos žeme užpildytas perkasimas – kapo 1 viršutinė dalis bei du labai neryškūs kiek tamsesnio atspalvio pilkšvai gelsvu smėliu išsiskiriančios dėmės – kapai 2 ir 3.

Kapas 1. Netaisyklingo ištęsto ovalo formos kapo duobė 2,7 m ilgio ŠR–PV kryptimi bei apie 1 m pločio ŠV–PR kryptimi išsiskyrė pilkos spalvos smėlio užpildu. Mirusiojo kaulai fiksuoti apie 60 cm gylyje (1 pav.). Tai itin prastai išlikę trapūs šlaunikaulių bei mineralizuoti rankų kaulų fragmentai. Remiantis kaulų išsidėstymu, galima konstatuoti, jog mirusysis orientuotas ŠR–PV kryptimi, galva į ŠR (41°).

Mirusysis palaidotas su gausiomis įkapėmis (2 pav.). Greta galvos, dešinėje pusėje, buvo padėtas geležinis pentinis siauraašmenis kirvis nukreiptais į žemę ašmenimis (žiemgaliai V–VII a. kirvius dėdavo dešinėje galvos pusėje ar šalia juosmens). Pažymėtina, jog kapo užpildo smėlyje fiksuotas tamsiai pilkos spalvos smėliu išsiskyręs sunykęs kirvakotis, kurio ilgis siekė